

אור עליון

לעילוי נשמת הצדקת שרה ברנה בת שרה בן פורת ז"ל

לעילוי נשמת נפתלי בן שמעה ברזילי, שמואל משה בן אסתר טוטיאן, משה בן שרה בן-פורת, ת.נ.צ.ב.ה.

שנה חמישית | תשרי תשע"ה, גיליון מס' 59

www.yahadoot.net • mhbp52@etrog.net.il • 054-848 666 1

חשיבות ההתחלה

אנו צריכים להכיר בקשיי ההסתגלות לכל דבר חדש, כמו שאמרו חז"ל "כל ההתחלות קשות". עלינו לעמוד בקשר רציף עם הילד-הנער-הבחור, ולהשיג על מידת ההסתגלות שלו למוסד/הכיתה החדשה. על פי רוב גלה קושי, ואז עלינו לעזור לו בכל יכולתנו: אם הוא מתקשה בלימודים הגבוהים במוסד החדש, נצמיד לו אברך שילמד איתו באופן פרטי. אם קשה לו לשהות הרבה זמן מחוץ לבית, נבוא לבקר אותו מידי פעם, וכדומה. זהו גיל קריטי ביותר לכל חייו הרוחניים של הילד, ויש ליתן את הדעת על כך. מחקרים עדכניים לגבי נוער נושר בציבור החרדי גילו, כי הנשירה מתרחשת, בדרך כלל, באחד משני הגילאים הבאים: הגל הראשון של הנשירה מתרחש בין גיל 14 עד גיל 16. הגל השני של הנשירה מופיע בין גיל 17 ועד גיל 19. כלומר, בשנה הראשונה של הנער בישיבה קטנה (ישיבה לצעירים), ובשנה הראשונה בישיבה גדולה (ישיבה לבחורים מבוגרים). הורים יקרים! בעיות בחינוך יש לפתור מיד כשאנו מבחינים בקשיים אצל הנער-הבחור, יש לגשת איתו מיידית לאבחון אצל איש מקצוע מומחה בתחום, יעלה כמה שיעלה, ולנהוג על פי עצתו והדרכתו. זכרו! נערים שלא טופלו והגיעו למה שקרוי "נוער נושר", "שאבאבניק", קשה מאד עד בלתי אפשרי לטפל בהם...

לסיום, אנו נמצאים בתחילת השנה, וכל הצלחת השנה תלויה בימים אלו. כפי שדרשו חז"ל (ר"ה טו, ב) על הפסוק "מְרִשִּׁית הַשָּׁנָה וְעַד אַחֲרֵית שָׁנָה" - "ואמר רבי יצחק: כל שנה שרשה בתחילתה מתעשרת בסופה, שנאמר "מרשית השנה" - מרשית כתיב [ללא האות א', שזה מלשון רש וענין], ועד אחרית - סופה שיש לה אחרית". פירש רש"י, אם ישראל עושים את עצמם כרשים ועניים בראש השנה, להתפלל בתחנונים, כדרכו של העני לדבר בתחנונים, זוכים המה שתהא להם שנה עשירה בכל טוב. "תכלה שנה וקללותיה, תחל שנה וברכותיה".

ואם בחיי נישואין עסקינו, חשוב לציין, שאם חס ושלום צצות בעיות בחיי הנישואין, הרי שיש לטפל בכך כבר מהתחלה, בזמן שהבעיות עדיין הן קטנות ובשליטה וניתנות לטיפול. ולא כמו נשים או גברים שסובלים בשקט שנים רבות מבן הזוג, ורק כשכלו כל הקיצין הם נזכרים לזעוק "הצילו" לעזרה. לאחר כל כך הרבה משקעים, ולאחר שההנהגות הלא נכונות נשתרשו עמוק עמוק בבינתם, קשה ביותר להציל את המשפחה. לרופא נגשים מיד כשהמוגלה מתחילה לקנן בגוף האדם, ולא אחרי שהמוגלה מתפשטת בגוף, כשהפתרון היחיד הוא כריתת האבר הפגוע, גם בבטיות שלום מבלי להזניח את הדברים.

חינוך בגיל הרך

כמו כן, חינוך האדם הוא בשנותיו הראשונות, כמאמר החכם מכל האדם: "הַנֶּנֶךְ לְעֵר עַל פִּי דָרְכוֹ, גַם כִּי יִזְקֵן לֹא יִסֹּר מִמֶּנָּה". (משלי כב, ו). נפשו של הילד רכה היא, וישנה אפשרות למחנך לעצבה, מה שאין כן בגיל מבוגר, כשכבר התקבעו התכונות בנפשו של האדם, קשה מאד לשנותן, וכמאמר הפתגם "אין חינוך למבוגרים". מעניין לעניין באותו עניין: המציאות מורה, כי ילד שלומד במוסד תורני, ומקטנות מאמין בבריאת העולם, מעמד הר סיני, יציאת מצרים, קריעת ים סוף וכו', האמונה והמסורת מושרשות עמוק בלבו. לעומת זאת, ילדים שהתחנכו בחינוך כפרני, גם כשזוכים ברבות הימים לחזור בתשובה, לעיתים רבות, אמונתם חלשה ומסופקת.

בימים אלו נפתחה שנת הלימודים. יש כאן התחלה חדשה לילדינו, ובפרט לאלו אשר החלו ללמוד במוסד חדש, עם תלמידים ואנשי צוות חדשים.

שמתחיל לצמוח עקום, יגדל ויהיה עץ עקום, וכשם שכל קרונות הרכבת נוסעות לפי הקטר, כך ההתפתחות של כל דבר ועניין היא לפי ההתחלה. המסקנה המתבקשת מכך, שעלינו להתאמץ בכל תחום בחיים - להתחיל ברגל ימין, בצורה מוצלחת ונכונה.

השנה הראשונה של הנישואין

אנו מוצאים בתורה דינים מיוחדים בשנה הראשונה של הנישואין: "כִּי יִקַּח אִישׁ אִשָּׁה חֲדָשָׁה, לֹא יֵצֵא בְצַבָּא, וְלֹא יֵעֲבֹר עָלֶיהָ לְכָל דָּבָר, נְקִי יְהִי: לְבֵיתוֹ שָׁנָה אַחַת, וְשָׂמַח אֶת אִשְׁתּוֹ אֲשֶׁר לָקַח". (דברים כד, ה). התורה פוטרת את החתן בשנה הראשונה לנישואיו מכל המטלות כולם, כדי שיהיה פנוי להקמת ביתו החדש, ולשמח את אשתו אשר לקח. וביאר בספר החינוך (מצווה תקפב), שמטרת המצווה היא, כדי שהאדם ירגיל את עצמו ואת כל רגשותיו אל אשתו, שידביק את רצונותיו רק באשתו, ושיכניס אותה ואת כל מעשיה בלבו. עד שכל הנשים האחרות וכל ענייניהן יהיו זרות אצלו. כי דרך הטבע לאהוב את מה שהוא רגיל בו דווקא. אזי, ירחיק האדם את דרכו מאישה זרה, ומחשבתו תהא אך ורק באשתו, וכך הם יזכו לילדים טובים וכשרים, שכן הם באו מתוך אהבה בלעדית שבין הבעל ואשתו. עד כאן דבריו. ומדוע הציווי הוא דווקא על השנה הראשונה? מאחר והצלחת חיי הנישואין של בני הזוג תלויה בשנה הראשונה דווקא, בהיותה שנה גורלית לכל חיי הנישואין.

תשמעו סיפור: בקרב בני זוג אשר השלום לא שרר במעונם ניטש ויכוח עז. האישה הייתה מפצירה בבעלה השכם והערב, שילך לקבל את ברכתו של רב חשוב, אשר נתפרסם כי ברכתיו מתקיימות. ואילו הבעל סירב בעקשנות להיעתר לבקשת אשתו. לאחר זמן רב, הבעל לא עמד בלחצי אשתו, וניאות לגשת ולקבל את ברכתו של הרב, העיקר... שאשתו תרד ממנו. נסע הבעל כמה שעות טובות אל הרב, קיבל את ברכתו, וחזר עיף לביתו. והנה, רק דרכו כפות רגליו על מפתן הבית, שאלה אותו אשתו בהתרגשות: "תגידי! מה הרב בירך אותנו?". והוא מצידו ענה לה בכעס: "אוף... עוד לא הגעתי וכבר שאלות?! במקום שתגישי לי שתייה קרה, רק הרב בראש שלך?!" האישה השיבה לו במילים קשות, והוא מצידו לא טמן ידו בצלחת, והשיב לה מנה אחת אפיים. הטונים עלו, והידיים התעופפו אל-על. עד שבני הזוג הוזקקו לטיפול בבית החולים...

לאחר שהחלימו בני הזוג, חזר הבעל אל הרב בשנית, וטען בפניו בכעס: "סליחה כבוד הרב, נראה לי שבמקום לברך אתה קלת אותנו. תמיד כשהיינו רבים היינו מגיעים רק עד קופת חולים... ואילו הפעם הזאת הגענו ל"בית חולים"...". השיב לו הרב בניחותא: "ידידי יקר! אני ברכתי אותך ברכה מיוחדת: 'שתהיה לך הצלחה בדבר שתתחיל לעשות'. אילו היית מתחיל בביזנס היית הופך לרוטשילד. אילו היית מתחיל בלימוד היית תלמיד חכם עצום. אתה החלטת להתחיל במריבות, אז בבקשה הצלחתי..."

מצחיק, נכון? אבל מה המסר מהסיפור/הבדיחה הזו? שהכל הולך לפי ההתחלה; וכמה חשובה היא ההתחלה! שתיל עץ שצומח ישר - ימשיך ויגדל בצורה ישרה. מאידך, עץ

"שנה טובה"

פסיכולוגיה יהודית - פסיכודרמה

כואבת? כועסת? מסתגרת במחשבות על מה שהיה או על מה שלא היה? טיפול מלווה התחדשות לנשים, זוגות וילדים. הפרעות אכילה, התמכרויות, פחדים, טראומה ואובדן.

מטפלת מוסמכת בעלת המלצות רבות
צלצלו: 053-3354470 (תמרה)

לעילוי נשמת עמיחי משה בן דינה ת.נ.צ.ב.ה.

לעילוי נשמת פליקס סעדני בן רחל שמחה אלן סימה בת אסתר ת.נ.צ.ב.ה.

לעילוי נשמת אברהם מימוני ז"ל בן ר' יצחק ורומיה ז"ל ת.נ.צ.ב.ה.

ת. קח ביד ימין את הלולב ההדס והערבה כשהם קשורים יחד, ותברך "על נטילת לולב", (ביום הראשון תוסיף ברכת "שהחיינו"), בסיום הברכה קח את האתרוג ביד שמאל, הצמד אותו לשלושת המינים שביד ימין, וכך תנענע את המינים. תחילה לצד דרום, אחר כך לצפון, מזרח, מעלה, מטה, מערב. בכל צד תנענע 3 נענועים.

ש. האם אישה חייבת בישיבה בסוכה ובנטילת 4 המינים?

ת. לא. והמקיימת מצוות אלו - שכר מצווה בידה, אך אסור לה לברך על כך.

ש. מה זה "יום הושענא רבה", ומה עושים ביום זה?

ת. יום השביעי של סוכות נקרא "הושענא רבה", ביום זה ה' מוסר את פסקי הדין, שנכתבו בראש השנה ונחתמו ביום הכפורים, למלאכים, בכדי שייבצעו את פסקי הדין. לכן נוהגים להיות ערים כל הלילה, ללמוד תורה ולהתפלל לשנה טובה. כמו כן, לאחר תפילת מוסף לוקחים 5 בדי ערבה וחובטים אותם בקרקע.

העלון מוקדש לרפואת יצחק בן מרגלית מרים בתוך שאר כל חולי עמנו ישראל

ת. לגבי הסך - בניגוד לדפנות - עליך להקפיד על מספר תנאים: (1) שיהיה דווקא מחומר שגדל באדמה: עצים, ענפים וכדומה. אבל אין לסכך בברזל או פלסטיק וכדומה. (2) שיהיה תלוש, ואין לסכך בעצים המחברים לאדמה. (3) שיהיה מדבר שלא מקבל טומאה, ולכן ארגו עץ או כלי העשוי מעץ וכיוצא בזה פסולים לסיכוך.

ש. האם אוכל לבנות את סוכתי במרפסת מקורה?

ת. לא. מאחר והסוכה צריכה להיות מתחת לכיפת השמיים. (גם אסור שיהיה מעל הסוכה ענפי עץ המחברים לאדמה).

ש. אילו מאכלים עלי לאכול בחג הסוכות בתוך הסוכה דווקא?

ת. פת או מיני מאפה מעל 55 גרם עליך לאכול בסוכה. (על הלחם עליך לברך "לישב בסוכה", ועל מיני מאפה - אין לברך ברכה זו). שאר הדברים הינך רשאי מצד הדין לאכול מחוץ לסוכה.

ש. אבקש הדרכה לגבי נענוע ארבעת המינים!

חכם שלום כהן שליט"א, ראש ישיבת פורת יוסף, בבדיקת אתרוגים

רגיל. ונער בן 13 ונערה בת 12 מכיוון שהגיעו לגיל בר/בת מצווה חייבים לצום כל היום. ושנה לפני בר/בת מצווה עליהם לצום עד חצות היום.

ב. רחיצה: אסור להכניס אפילו אצבע קטנה למים. ולכן הנטילה בבוקר, וכן ביציאה מהשירותים, עד מקום חיבור האצבעות לכף היד בלבד. ומי שנתלכלכה ידו - מותר לרוחוץ את מקום הלכלוך.

ג. סיכה: אסור לסוך בשמן, וה"ה לכל סוגי הקרם.

ד. נעילת הסנדל: אין לנעול נעלי עור, אלא נעליים העשויים מחומרים אחרים: בד, פלסטיק וכדומה.

המדריך לחג הסוכות

ש. כיצד אבנה את דפנות הסוכה?

ת. עליך לבנות מינימום 3 דפנות לסוכה. הדפנות יכולות להיות מכל חומר יציב (עץ, ברזל, פלסטיק), אמנם עליך להיזהר מאד שלא לבנות את הדפנות מבדים, מאחר והם מתנועעים ברוח.

ש. כיצד אסכך את סוכתי לפי ההלכה?

שאל את הרב

מאת העורך הרב מנשה בן פורת שליט"א
שאלות ותשובות מתוך "שאל את הרב"
באתר "יהדות נט" ובאתר "הידברות"

שאלה: מה שיעור קביעות סעודה שמברכים עליה ברכת המזון לגבי פת הבאה בכיסנין?

תשובה: האוכל 216 גרם מפת הבאה בכיסנין [=מיני מאפה שברכתם מזוונות], נוטל ידיו עם ברכת "על נטילת ידיים", ומברך לפני אכילתו "המוציא", ובסוף אכילתו - ברכת המזון. (חזו"ע ברכות, עמ' נה). אבל האוכל דבר מבושיל שברכתו מזוונות, כגון: איטריות, כוסכוס, וכדומה, אפילו אכל 216 גרם ויותר, מברך בתחילה "מזוונות", וברכתו האחרונה "על המחמיה". (שו"ת יבי"א ח"ח סימן כא).

שאלה: מה מברכים על אכילת האורז?

תשובה: האוכל אורז מבושיל, בין שהאורז התמעך בבישול ובין שלא התמעך, למנהג הספרדים, מברך לפני אכילתו "בורא מיני מזוונות". ואם אכל כזית (27 גרם) מהאורז, מברך לאחר אכילתו "בורא נפשות רבות". (שו"ת יבי"א ח"ח סימן כב אות א. חזו"ע ברכות עמ' קפד). והסימן לזכור הלכה זו - ראשי תיבות "אמן": אורז - מזוונות - נפשות.

שאלה: כיצד יורה כבוד הרב לנהוג במקרה הבא: זוג נשוי, והורי הזוג מעדות שונות (ספרדי ותימני).

זוכרת שלקחה "סרט" מבד התכריכים של בעלה וחילקה למשפחה - לילדיה. ביקשתי את הסרט ממי שהטמין את אבי, והוא מסר לי זאת. כשקמנו מהשבעה חילקתי למשפחה. אחי סרב, ואז זה גרם לי לחשוב "אולי טעיתי". אני מבקשת לדעת, אם זה מוכר, ומה מקובל?

תשובה: לא שמעתי ולא קראתי בספרי ההלכה על מנהג כזה. ונלע"ד שאין מנהג זה ראוי כלל ועיקר. (עיין בפת"ש יו"ד סי' סד סק"ז, שיש מתיירים אפילו לפתוח את הקבר, אם החסירו אחד מבגדי המת, כשהפטר פחות מגיל כ'). וכעת שלקחת בד זה, אסור לך להשתמש בו, שהרי אסור להנאות מתכריכי המת. (שו"ע יו"ד סימן שט"א).

שאלה: אני רווק בן 43, גר עדיין עם ההורים שלי, שומר מסורת, אני אדם מאמין. יש בחורה במקום העבודה, היא מאוד מוצאת חן בעיניי, יש לנו קצת קשר רק בדיבורים, איך אפשר לדעת אם אנחנו נהיה הזמל? קוראים לה נטלי, נטשה, ולי קוראים יגאל.

תשובה: משאלתך אני מבין, שאתה מעוניין שאבדוק לך בגימטריא של השמות, אם אתם מתאימים. עליך לדעת, שדעתם של מרן רבינו עובדיה יוסף זצ"ל, והגאון הרב בן ציון אבא שאול זצ"ל, ועוד הרבה רבנים ומקובלים, שאין להתייחס לבדיקת התאמת שמות לגבי נישואין, ואין אלו אלא דברי הבל. אלא, תברר בין אלו שמכירים אותה (שכנים, ידידים וכדומה), על תכונותיה, ואם היא ומשפחתה אנשים טובים. כמוכן שגם תיפגש איתה, וכשתדברו ותשוחחו אז תוכל להבחין אם היא מתאימה לך. (עליך לבדוק אם היא יהודייה כדת משה וישראל, כי השם נטשה הוא לא שם יהודי מובהק).

הרצאות וחוגי בית
המעוניינים בהרצאות מרתקות במקום מגוריהם
מפי הרב מנשה בן פורת
מרצה בכיר ליהדות באתר הידברות וכותב העלון שבידכם
מוזמנים להתקשר: **054-8486661** אחרי השעה 16:00

אנו עומדים להוציא בעזרת השם ספר מעניין ומרתק לזיכוי הרבים "אור עליון"
רבים התחזקו מקריאת החוברת הקודמת "אור עליון", וקיבלנו הרבה תגובות נלהבות
ניתן לעשות הקדשה בספר לעילוי נשמת או להבדיל לברכה והצלחה.
צלצלו 054-8486661 (אחרי השעה 16:00)

שרשת ניסים! עומד על רגליו נגד כל הסיכויים

שכל הנראה אצטרך לעבור ניתוח נוסף, ואז הם יאלצו לכתוב את רגליי".

"בימים שלאחר הניתוח, הזיהום התפשט בכל הגוף... הייתי נתון בסכנת חיים, והרופאים בעין כרם היו תמימי דעים שאין מנוס מכריתת הרגל. אחד הפרופסורים אמר לאימי: "סיכוי של אחוז אחד בלבד נותר לנכר, שלא יכרתו את רגלך". התקשרנו לרב פייר, והוא הפנה אותנו לפרופסור מתתיהו נוף, מומחה לכף הרגל, בבית החולים אסף הרופא. הפרופסור אמר שאפשר להציל, על ידי טיפולים בתא לחץ בבית החולים אסף הרופא...".

"במשך כל הימים האלו, החברים שלי בישיבת "עמל התורה" במעלה אדומים, שם הייתי לומד בערבים, ופעמיים בשבוע בשעות הבוקר, קרעו שערי שמיים בתפילות וסליחות. הם קיבלו קבלות, הקדישו את הלימוד לרפואתי, ואף הוסיפו עבורי שיעור מיוחד בכל יום חמישי בערב. גם תלמידי ישיבת "אור החיים", בראשות הרה"ג ראובן אלבז שליט"א, ערכו תפילה מיוחדת עבורי בל"ג בעומר, בצינון הקדוש של רבי שמעון בר יוחאי במירון. ואכן, התפילות והקבלות עלו והתקבלו, והבלתי יאומן התרחש... לאחר 14 ניתוחים, אני כיום ברוך ה' הולך על 2 רגליי, בעזרת הליכון וקביים, ועובר שיקום בבית החולים תנה לי את הכוח לשרוד... שכחתי דבר חשוב היא שנתנה לי את הכוח לשרוד... שכחתי דבר חשוב לספר, אני ממשפחת ה"בבא סאל", ויום לפני האירוע השתתחתי על צינון הקדוש בנתיבות...".

"הודו לה' כי טוב כי לעולם חסדו".

וראיתי שהם שתומים, הם נסגרו כשהקיר נחבט בקרקע. חשבתי איך יוכלו להרים את הבטון במצב כזה, איך? ואם במהלך החילוץ זה שוב ייפול עלי, כי אין להם אחיזה טובה, אני ימות'. חשבתי שזה הסוף שלי... זה חיים ומוות!! ברוך השם, הם הצליחו בנס להרים את הבטון, ואני הצלחתי לברוח בזחילה אחורה...".

"בהשגחה פרטית, באותה שעה עבר ליד הבסיס אמבולנס טיפול נמרץ, והוא פינה אותי ללא עיכובים לבית החולים הדסה עין כרם בירושלים. הייתה בכך ישועה גדולה, כי כשהגעתי לבית החולים אמרו הרופאים: "איחור של דקה היה מחייב את כריתת הרגל". בתוך 7 דקות עברתי ניתוח בהרדמה כללית. לאחר הניתוח הרופאים הסבירו לנו, שבדרך כלל כורתים את הרגליים במצב כזה, אך הם ניסו איזה טיפול מסובך, כדי לנסות ולהציל את הרגליים. אלא שהסיכוי שהטיפול יצליח הוא אפסי, וסביר להניח שתוך 24 שעות הם יאלצו לבצע כריתה. ה' חשב אחרת, והטיפול הצליח, ברוך השם...".

"הייתי מאושפז 8 ימים במחלקת טיפול נמרץ, ופתאום התגלה זיהום ברגל. הרופאים אמרו: "אין מה לעשות, הוא נכנס לניתוח לכריתת הרגל". רק שמעתי את זה, לקחתי ספר תהילים והתפללתי מכל הלב. גם אמרתי לאבא שלי, שהוא חייב לקבל על עצמו משהו. אבא שלי קיבל על עצמו שמירת שבת... (היום, אבא שלי חזר בתשובה שלימה, ואמא שלי מתחזקת ומתקרבת לה). הבלתי יאומן קרה, וגם מהניתוח הזה שרדתי, ולא כרתו את רגליי. עשינו סעודת הודיה ושמחנו, אך הרופאים אמרו,

בלעדי! עידן אבוחצירה, בן 22 וחצי, מספר ל"אור עליון" מבית החולים תל השומר את הנס הגדול שהתרחש עמו: הוא ניצל מספר פעמים מסכנת חיים, וכיום הוא מדדה על קביים במסדרונות בית החולים, בניגוד לתחזיותיהם הקודרות של הרופאים, שסברו כי בסוף הם יאלצו לכתוב את רגלו. "המסר שלי לקוראים הוא, שעם אמונה חזקה מכל הלב, ועם התחזקות בשמירת המצוות, רואים ניסים גם בדור הזה", מסכם עידן את דבריו. לפניכם סיפורו המצמרר של עידן שבת שלו. לקרוא ולהאמין (תרתי משמע)!

"אני משרת בצבא בתור איש קבע בהנדסה קרבית, התחלתי לחזור בתשובה מכיתה ז'-ח'. לפני כשלוש וחצי חודשים בערך, עשינו פירוק של מוצב מג"ב, בכפר ערבי בשומרון. חיילי המג"ב היו ישינים באוהלים שם, אבל הערבים היו מפרקים להם את האוהלים וגונבים אותם, לכן בנינו להם מרחב מוגן מביטון. העמסנו את קירות הבטון על מנוף ענק, ופירקנו אותם בבסיס בענתות. כל קיר שוקל 6 טון!! בקיר העשירי והאחרון, פירקנו את השרשראות המחברות את הבטון למנוף, ולא שמנו לב שהייתה עוד שרשרת אחת תקועה בבטון מלמטה. ולכן כשהנהג קיפל את זרועות המנוף, הוא הרים את קיר הבטון. עשיתי צעד אחד קדימה, ואז נשמט הקיר ונפל בתנופה על 2 רגליי...".

"שכבתי כ-20 שניות, ברגע שזה נפל עלי עבר לי ככה בראש: 'ברוך השם, הכל מהשם, והכל לטובה'. איזה נס שזה לא נפל לי על הראש, או על הבטן, הייתי מת מיד. הסתכלתי על הפינים של הבטון,

ירח אדום בסוכות ובפסח תשע"ה – מה המשמעות?

בדין, לחיים טובים ולשלום. ולכן מסיימת הגמרא ואומרת: "ובזמן שישראל עושין רצונו של מקום הליקוי עצמו גורם לפורענות, אלא מסקנת הדין במשפט המתרחש באותו זמן. וכשעושים רצונו של מקום, הרי בוודאי הדין יהיה לטובה.

מסקנת הדברים: שנת תשע"ה אכן היא שנה מיוחדת, שנה של דין. אך אנו יכולים להינצל מהדין, ולזכות בשנה טובה ומבורכת, על ידי שנתקרב לבורא, ונתחזק בשמירת התורה והמצוות.

באתרי אסטרונומיה השונים מופיע, שהתופעה הנ"ל מסמנת אירוע גדול ויוצא דופן, בקנה מידה עולמי, שיתרחש לטובת ישראל, בסיום הופעת ארבעת הליקויים הנ"ל. הם מציינים, כי בימי מלחמת השחרור ומלחמת ששת הימים, גם הייתה תופעה של ארבעה ליקויי לבנה ברצף במועדי ישראל, ובגמר המלחמות הגיע עידן חדש לישראל.

לא מצאתי מקור ביהדות לכך, אבל ניתן לציין בהקשר לכך את מאמר חז"ל (מגילה יט, ב): "בשישית קולות, בשישית מלחמות, במוצאי שביעית בן ישי בא". כלומר, בשנה השישית לשמיטה יהיו קולות של מלחמת, בשנת השמיטה עצמה יתרחשו מלחמות, ובמוצאי שמיטה יבוא משיח בן דוד. והנה, בגמרא לא מבואר על איזה מוצאי שמיטה מדובר, אך כולנו תקווה שהמאמר הנ"ל נאמר על השמיטה הנוכחית, שנת תשע"ה, (בשנה החולפת, שנה השישית, היו קולות של מלחמה), ושנזכה במוצאי שמיטה זו לגאולה השלימה, בביאת משיח צדקנו, אמן.

הנביא יואל מתנבא: "הַשִּׁמּוֹשׁ יִהְיֶה לְחֶשֶׁךְ, וְהַיָּרֵחַ לְדָם, לְפָנֵי בּוֹא יוֹם ה' הַגָּדוֹל וְהַנּוֹרָא". (יואל ג, ה). האם כוונתו לתופעת "הירח האדום" הנ"ל? אולי...

ביום ט"ו לחודש, זמן שהלבנה במלואה.

שנה שעברה, סמוך לזמן הופעת "ירח אדום" בחג הפסח, התרחשו רצף אירועים שהובילו למלחמת "צוק איתן". השאלה היא, האם בהכרח ששנה זו תהיה שנת מלחמה ושנה לא טובה חס ושלום ליהודים? בואו ונעמיק במאמר חז"ל הנ"ל, ונראה שזה ממש לא מוכרח להיות כך. מפרשי התלמוד מקשים, כיצד יתכן לומר על תופעה אסטרונומית קבועה מראש, שהיא מסמלת הגעת פורענות הבאה כתוצאה ממעשי האדם, הרי מעשי האדם לא נקבעו מראש? בספר "ערוך לנר" מבאר כך, בזמן שהחמה והלבנה לוקים זה סימן לכל יושבי תבל שבזמן הזה מתקיים

תשע"ו	תשע"ה	תשע"ד
28.9.2015	4.4.2015	15.4.2014
חג סוכות ט"ו תשרי	יום ראשון של פסח ט"ו ניסן	יום ראשון של פסח ט"ו ניסן

דין מיוחד בשמיים, בו דנים את האומות (כשהחמה לוקה) או את ישראל (כשהלבנה לוקה). הדין הוא על מעשיהם בכלל, ועל המעשים המופיעים שם בגמרא בפרט. לכן הגמרא דייקה ולא כתבה "כשהחמה לוקה", אלא "בזמן שהחמה לוקה", שהכוונה "בזמן שנקבע מששת ימי בראשית שהחמה תלקה". וזה כוונת התלמוד "סימן רע לישראל", כלומר, ליקוי הלבנה הוא סימן ואות עבורנו, שבעת הזאת מידת הדין מתוחה עלינו, ושה' דן אותנו. ומהי מטרת הסימן והאות שה' קבע בעולמו? בכדי לעורר אותנו לתיקון המעשים בעיתות אלו, ושנצא זכאים

מדהים ונדיר! השנה, שנת תשע"ה, יהיו שני ליקויי ירח מלאים, בהם יהפך צבעו של הירח לאדום. "ליקוי ירח" הוא תופעה אסטרונומית שבה הירח מוחשך, אלא שבזמן ליקוי מלא, בניגוד לליקוי חלקי, הירח יהיה בצבע אדמדם עמום. המיוחד בליקויי הירח הללו, שתופעה זו תתרחש בימים מיוחדים במינם בלוח העברי: ערב חג סוכות ויום ראשון של פסח תשע"ה. מועדים אלו קשורים לגאולה השלימה, שהרי "בניסן נגאלו ובניסן עתידים להיגאל". וכתב בספר הטור, שמלחמת גוג ומוגוג תתחיל בחג הסוכות. כמו כן, ליקויים אלו הינם חלק מרצף של ארבע הופעות "הירח האדום" בחגי סוכות ופסח. שהרי בשנה שעברה (תשע"ד) נחזה "ירח אדום" ביום הראשון של פסח, ובשנה הבאה (תשע"ו) יופיע "ירח אדום" ביום הראשון של חג הסוכות. נציין, כי הליקוי הרביעי יתרחש כאשר הירח במצב "Super Moon". כלומר, הירח שנע במסלול אליפטי סביב כדור הארץ, יהיה במרחק הקרוב ביותר לכדור הארץ, ולכן הוא יראה גדול מהרגיל.

קעת עלינו לבדוק במקורות היהדות את משמעות הדברים: מובא בתלמוד (סוכה כט, א): "תנו רבנן, בזמן שהחמה לוקה - סימן רע לעובדי כוכבים, לבנה לוקה - סימן רע לשונאיהם של ישראל [לעם ישראל]. מפני שישראל מונין ללבנה, ועובדי כוכבים לחמה". (בתלמוד שם מבואר לגבי השמש "פניו דמוין לדם - חרב בא לעולם", ויתכן, שגם כשפני הלבנה דומות לדם, הרי זה סימן למלחמה עקובה [מדם]). הזוהר הקדוש (דברים, פר' כי תצא, דף רפא ע"ב) מסייג את הדברים, שדווקא כאשר הליקוי מתרחש בימים שהלבנה במילואה זהו סימן רע לישראל: "והלבנה היא טוב ורע, טוב במלואה ורע בחסרונה... וכאשר לוקה במלואה - סימן לא טוב לישראל, וכאשר לוקה בחסרונה - סימן רע לישראל". והנה, כל ארבעת ליקויי הלבנה הנ"ל מתרחשים

שעת חינוך עם מנוחה פוקס

יועצת משפחתית וסופרת

שאלה: איך אוכל להוסיף את ילדי שלי (שלושה בנות) - קשה להם ללמוד אפילו בשולחן שבת כשלאחר מכן יש להם שיעורי בית? זכיתי ללמוד בבית.

לעיתים נדמה לנו, כי שולחן שבת או שולחן חג אינם יכולים להיות חגיגיים אם הם קצרים. שולחן שבת או חג לפי המובן לנו הוא כזה שמוגשות בו מנות רבות של מאכלי מלכים, שמשוחחים בו בדברי תורה ברומו של עולם. שבוחנים את הילד בענייני פרשת שבוע, ששרים בו זמירות כולם יחד, וכל זאת לאורך זמן.

כמובן, שכולנו חותרים לכך ששכך ייראה שולחן השבת שלנו. אבל מה שקורה בפועל, בבתים רבים הופך שולחן השבת לסיט אחד ארוך. אימא מגישה את המנות עליהן עמלה כל כך הרבה, והילדים עושים טובה שטועמים... אבא נושא דרשה ארוכה של דברי תורה, אבל הילדים קטנים מלהבין, והם מפריעים ורועשים... עד שמגיעה המנה השנייה, הילדים כבר חסרי סבלנות לחלוטין, ושולחן השבת נהפך לשולחן של התכתשויות ומריבות.

כאשר הילדים קטנים וקשה להם לשבת זמן רב במקום אחד, עדיף לעשות סעודת חג מתומצתת וקצרה, ולא ארוכה ומייגעת עבורם. הכניסו אורחים שמתאימים לשולחן כזה. הקדישו זמן לתכנון, ותכננו את הסעודה כך שלכל אורכה יהיה לילדים מעניין. הקדישו את זמן הסעודה להסבר לילדים על מהלכי החג, על המאכלים המוגשים, ועל אהבתכם להם. נצלו את שולחן החג, בו יושבת כל המשפחה יחד, לשולחן

חג שמחה, מנוחה פוקס

מנוחה פוקס כתבה עד כה כ-300 ספרים, ביניהם ספרי ילדים, ספרים לנוער וספרי חינוך למבוגרים. ניתן להזמין את הסופרת להרצאות ולמפגשים בענייני חינוך. וניתן להזמין גם את הקרונית היפהפייה של הספרים (קרונית ניידת חווייתית עבור ילדים והורים), להכרת הספרים או לרכישתם באזורכם, ללא התחייבות מצדכם. לצללו 02-5712111

הדרכה להכריות וזוגיות נכונה, מאת הרב אבנר קוואס, מרצה בכיר ומומחה לזוגיות, וראש אירגון "ביתנו החדש" - חינוך לחיי משפחה. טל' 03-6522024

המבחן של הבעל

צריך לדעת, שמבחן ההשקעה האמיתי של הבעל מגיע לאחר שאשתו יולדת. נתאר לעצמנו, שבלידה הראשונה נולד לה תינוק במשקל 4 קילו! זה לא תינוק, זה 'בומבה צור'... ואיך היא נראית אחרי שלושה ימים? היא שוכבת תשושה במחלקת יולדות, והאחות הראשית ניגשת אליה ואומרת לה: "גברת, קומי! יש כאן תור של יולדות, פה זה לא בית הבראה...". היא קמה, לובשת חלוק, אוחזת את התינוק ביד אחת, תיק ביד השנייה, וצ'ק של הביטוח הלאומי בין השניים.

בדרכה החוצה קוראת לה האחות הראשית ואומרת לה: "התינוק שלך אוכל 60 מ"ל מטרנה כל שלוש שעות...". כשהיא מגיעה הביתה היא מגלה שהתינוק אכן אוכל 60 מ"ל, אבל כל שלוש דקות... הוא קיבל את הבולמוס של אבא שלו... היא מכינה לו בקבוק אחרי בקבוק עד שהוא נראה כמו בלון, הראש נמצא בסל-קל והגוף נשפך החוצה...

ואיך היא נראית שבוע אחרי הלידה? היא לא נראית, רואים צל עובר בבית... נתאר לעצמנו, שאחרי שבוע התינוק נרדם בעריסה בחצות לילה. היא מתחננת אליו: "תן לאמא שלך לישון שש שעות רצוף, בסדר?". אפילו את החלוק לפיג'מה לא היה לה כח להחליף, והיא נפלה על המיטה באפיסת כוחות. באותו רגע בעלה נכנס הביתה כשהוא עייף ומותש, וכולו רועד כמו הקונגו שעליו הוא עבד כל היום, וגם הוא נפל על המטה עם הסרבל ונעלי העבודה...

לאחר כשעה ורבע התינוק הכריז על הפסקה... הוא השמיע קול קצר: וופ. שניהם שמעו אותו... הבעל אמר לעצמו: "זה החתול של השכנים". והיא אמרה לעצמה: "המכונה עושה סחיטה...". כשהתינוק שם לב שלא קמים האנשים מהחושך, הוא העלה אוקטבה ודציבלים: וואאו... עכשיו

מידע על הרצאות הרב, רכישת דיסקים והחוברת "ולחנתונה" של כבוד הרב, באתר www.kavas.co.il

שבת "הידברות" אצלכם בבית הכנסת

שבת של עונג ופיוט
גיבוש אנשי הקהילה
סעודה שלישית ברוב עם
הרצאות מרתקות
שאלות ותשובות

מעוניינים לארגן שבת רוחנית למתפללי בית הכנסת, עם הרב מנשה בן פורת שליט"א, מרצה בכיר בהידברות, וכותב העלון שבידכם?
אם כן, אנחנו נשמח לסייע!

צלצלו: 054-8486661

באין מענה, השאירו הודעה בתא קולי, ואנו נשוב אליכם

פדיון נפש על פי הקבלה

עם כוונות הרש"ש זצ"ל על ידי רב מקובל מומלץ על ידי כל גדולי הרבנים והמקובלים

לרפואה, למציאת הזיווג, לפרנסה, לזרע של קיימא, להצלחה, לשלום בית, וכו'.

כל כספי הפדיון קודש להוצאת העלון

צלצלו 054-8486662

המקובל האלקי הרב בניהו שמואלי שליט"א, ראש ישיבת המקובלים "נהר שלום":
"מצוה גדולה מאוד לעזור להם, וזכות הזאת תעמוד לכם בכל העניינים וחיים טובים, אמן".

אנו זקוקים לתרומות רבות! ניתן להפקיד בבנק הדואר, מס' חשבון 8362846, עבור עמותת "אור עליון".

אירוח לבבי וחם בשבתות!

אח/ות יקר/ה!
בואי/י לחוות חוויה רוחנית, מענגת ושמחה, של פעם בחיים!
הינך מוזמן/ת מוזמנת לשבת מרגוע ומנוחה לנפש, באווירה ביתית, חמה ולבבית.

משפחות יקרות הפוזרות בכל רחבי הארץ, פותחות את ביתן ואת לבן החם והאורח, ומזמינות אתכם לסעוד בביתן את סעודות השבת, באווירה משפחתית, חמה ואוהבת. (ניתן להתארח גם במוסדות המארחות בשבת, כמו ישיבת "מנוחה ישראל" ובתי חב"ד).

ב.ב. משפחות שומרות שבת המעוניינות לארח בשבת, יצלצלו לטלפון הנ"ל.

צלצלו: 054-8412657 (רינה)